

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی

هنر در دنیای کودکان

ترجمه و تدوین:

دکتر محسن حسن پور   دکتر آتوسا اعظم کشیری

اعضای هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی

مسعود ایلو خانی

مدرس دانشگاه

سر شناسنامه	: پلسکو، دفنی
عنوان و نام پدید آور	: هنر در دنیای کودکان / ادفنی پلسکو؛ ترجمه و تدوین محسن حسن پور، آتوسا اعظم کثیری، مسعود ایلوخوانی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه تربیت دبیر شهید رجائی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۸ ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۴-۶۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Art with children, 1968.
موضوع	: هنر - راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع	: Art - Study and teaching (Elementary)
موضوع	: کودکان هنرمند
موضوع	: Child artists
شناسه افزوده	: حسن پور، محسن، ۱۳۴۴-، مترجم
شناسه افزوده	: اعظم کثیری، آتوسا، ۱۳۵۶-، مترجم
شناسه افزوده	: ایلوخوانی، مسعود، ۱۳۴۱-، مترجم
شناسه افزوده	: دانشگاه تربیت دبیر شهید رجائی
شناسه افزوده	: Shahid Rajaei Teacher Training University
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ هـ/ پ ۸/ N۲۵۰
رده بندی دیویی	: ۳۷۲/۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۷۲۰۳۶

طرح جلد با استفاده از نقاشی‌های ستایش ارشدی ۷ ساله، حسام بشیری ۱۱ ساله، آرش غلامزاده و تصویرسازی محسن حسن پور طراحی و اجرا گردیده است.

عنوان	: هنر در دنیای کودکان
ترجمه و تدوین	: دکتر محسن حسن پور و دکتر آتوسا اعظم کثیری، اعضای هیأت علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجائی و مسعود ایلوخوانی، مدرس دانشگاه
ویراستار علمی	: دکتر آتوسا اعظم کثیری
ویراستار ادبی	: عاطفه نجیبی
نوبت چاپ	: اول- تابستان ۱۳۹۵
انتشارات	: دانشگاه تربیت دبیر شهید رجائی
لیتوگرافی	: فرانقش
چاپ	: فردوس
طراح جلد	: دکتر محسن حسن پور
ناظر چاپ	: محمد معتمدی نژاد
صفحه‌آرا	: محمد جواد رحیمیان
کارشناسان	: نیره فیروزی/ طاهره کیا/ علی رضایی اهوآنوئی
شمارگان	: ۱۰۰۰ جلد
قیمت	: ۷۵,۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۴-۶۶-۸
	: ISBN: 978-600-6594-66-8

کلیه حقوق این اثر برای مؤلفین و مترجمین و دانشگاه تربیت دبیر شهیدرجائی محفوظ است.

نشانی: تهران، لویزان - کد پستی ۱۵۸۱۱-۱۶۷۸۸ - صندوق پستی ۱۶۳ - ۱۶۷۸۵ - تلفن: (۲۶۳۲) ۹ - ۲۲۹۷۰۰۶۰، تلفکس: ۲۲۹۷۰۰۴۲، پست الکترونیکی: Publish@srutu.edu، وب سایت: http://Publish.srttu.edu

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
هـ	تقدیر و تشکر
ز	مقدمه
۱	فصل اول – ادراک، بیان تصویری و مبانی هنر کودکان
۱۱	فصل دوم – هنر و روان‌شناسی کودکان
۱۱	نظریه‌های تصویر .....
۱۲	دلایل توجه روان‌شناسان به هنر کودکان .....
۱۲	چرا کودکان نقاشی می‌کنند؟ .....
۱۳	پژوهش‌های مربوط به هنر کودکان .....
۱۵	مراحل رشد نقاشی کودکان .....
۱۹	فصل سوم – خلاقیت و برخی شیوه‌های پرورش خلاقیت در کودکان
۱۹	خلاقیت چیست؟ .....
۲۰	اجزای خلاقیت .....
۲۰	روند تکامل خلاقیت‌آمیز .....
۲۱	تأثیر خلاقیت بر سایر حوزه‌های یادگیری .....
۲۲	نمونه‌هایی از رفتارهای خلاق در کودکان .....
۲۴	خط‌خطی‌های کودکان .....
۲۶	راهبردهای پرورش خلاقیت در کودکان و آموزش هنری .....
۲۸	راهبردهایی برای والدین جهت پرورش خلاقیت در کودکان .....
۲۹	راهبردهایی برای مربیان جهت پرورش خلاقیت در کودکان .....
۳۰	ویژگی یک مدرسه خلاق .....
۳۱	موانع خلاقیت در آموزش هنری کودکان .....

۳۳**فصل چهارم - آموزش عمومی هنر و تربیت هنری**

۳۳	تعریف و تبیین مفهوم تربیت هنری .....
۳۴	تأثیر تربیت صحیح هنری در آموزش و پرورش کودکان .....
۳۶	اهداف مختلف در آموزش هنری کودکان .....
۴۱	رویکردهای برنامه‌ریزی آموزش هنر .....
۴۴	مراحل رشد و تحول هنری در کودکان .....
۴۶	اصول برنامه‌دستی تربیت هنری .....
۴۶	اصول کلی و محتوای آموزش هنرهای تجسمی .....
۴۸	نقش معلم و مربی در آموزش هنری کودکان .....
۴۹	اصول سنجش و ارزش‌یابی کارهای هنری دانش‌آموزان .....

۵۱**فصل پنجم - شیوه آموزش هنری کودکان در مدارس ایران**

۵۱	چشم‌انداز گذشته آموزش هنری در مدارس ایران .....
۵۲	رویکرد برنامه‌دستی هنر دوره ابتدایی در مدارس ایران .....
۵۳	اصول راهنمای برنامه‌دستی هنر .....
۵۴	اهداف برنامه‌دستی هنر .....
۵۵	محتوای برنامه‌دستی هنر .....
۵۶	فرآیند خلاق تولید هنری .....
۵۶	روش‌های یاددهی-یادگیری فعالیت‌های هنری .....
۵۷	مراحل طرح آموزشی .....
۵۸	ارزش‌یابی در برنامه‌دستی هنر مدارس ابتدایی .....

۵۹**فصل ششم - آفرینش آثار همراه با کودکان**

۵۹	مقدمه .....
۶۱	مراحل پیشرفت .....
۶۵	نقش والدین .....
۶۸	سال‌های اولیه .....
۷۵	کودکستان .....
۸۰	شش تا نه سالگی .....

نه تا دوازده ساله ۹۶

۱۱۳ فصل هفتم - مختصری از فنون و روش‌های هنری

۱۱۳	نقاشی انتزاعی .....
۱۱۳	چوب بالسا .....
۱۱۵	قلم‌های بامبو .....
۱۱۵	چاپ باتیک .....
۱۱۶	قلم‌موها .....
۱۱۷	تراشیدن شمع و طراحی .....
۱۱۸	چاپ مقوای نازک .....
۱۱۹	کنده‌کاری .....
۱۲۰	ذغال چوب .....
۱۲۰	کولاژ .....
۱۲۱	مداد شمعی .....
۱۲۲	ترسیم .....
۱۲۴	رنگ‌آمیزی پارچه .....
۱۲۵	چاپ دوباره .....
۱۲۵	حکاکی .....
۱۲۶	نمایشگاه‌ها .....
۱۲۷	نقاشی پارچه .....
۱۲۷	چاپ پارچه .....
۱۲۷	نقاشی انگشتی .....
۱۲۸	نقاشی به وسیلهٔ تا کردن کاغذ .....
۱۲۹	عروسک‌های دست‌کشی .....
۱۳۰	الگوی خطی .....
۱۳۱	حکاکی لینولنوم .....
۱۳۲	ماسک‌ها .....
۱۳۲	حجم‌سازی .....
۱۳۳	موزائیک .....

۱۳۵	..... عکس‌های قاب‌دار
۱۳۵	..... نقاشی دیواری
۱۳۶	..... سوزن‌دوزی
۱۳۷	..... نقاشی
۱۴۱	..... ماسک‌های کاغذی
۱۴۱	..... مجسمه‌های کاغذی
۱۴۲	..... خمیر پایه ماشه
۱۴۳	..... خمیر
۱۴۴	..... پاستل‌ها (گچ‌های رنگی)
۱۴۴	..... گچ
۱۴۶	..... کنده‌کاری روی گچ
۱۴۷	..... قالب‌ریزی گچ
۱۴۷	..... قالب‌ریزی برجسته با قالب شنی یا گلی
۱۴۸	..... مجسمه‌سازی با گچ روی یک پایه سیمی
۱۵۰	..... طراحی بر روی گچ (خراش دادن)
۱۵۰	..... پلاستی‌سین
۱۵۰	..... چاپ بر روی کاغذ با استفاده از یک قطعه
۱۵۳	..... پرداخت فلز برنج یا استیل
۱۵۴	..... اثر شیشه رنگی
۱۵۵	..... چاپ چوب
۱۵۵	..... بافت‌ها
۱۵۶	..... گره زدن-رنگ‌آمیزی
۱۵۷	..... خراش تابلوی موم‌دار

تقدیر و تشکر

**گروه مؤلفان بر خود لازم می‌دانند تا از کلیه همکاران
محترم که در امر تهیهی این کتاب در بخش‌های مختلف نقش
مهم و بسزایی را عهده‌دار بوده‌اند تقدیر و تشکر نمایند.**